

Î N C H E I E R E

05 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tatiana Vieru
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Exponord-Intertransport”, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Madintertrans” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Exponord-Intertransport” privind încasarea penalității, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 12 octombrie 2017 S.C. „Madintertrans” S.R.L. a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „Exponord-Intertransport” cu privire la încasarea penalităților și a dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 08 decembrie 2016 între S.C. „Madintertrans” S.R.L. și S.R.L. „Exponord-Intertransport” a fost încheiat contractul-comandă nr. 0125/16, prin care reclamantul s-a obligat să presteze servicii de transport internațional, iar pârâtul s-a obligat să achite serviciul în sumă totală de 2325 dolari SUA, echivalentul sumei de 46 953,14 de lei, scadentă la 30 decembrie 2016.

Pârâtul nu și-a onorat obligațiunile contractuale în termen, fiind achitată suma în patru tranșe (conform actului de verificare a decontărilor), din care ultima tranșă de 26 000 de lei a fost achitată la data de 25 august 2017.

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 18 august 2017 s-au adresat cu o reclamație în adresa S.R.L. „Exponord-Intertransport”, dar nu au primit răspuns.

Reclamatul a susținut că datoria contractuală nu a fost achitată în termenul stabilit în contract și că debitorul urmează să achite penalitate în mărime de 0,5% pentru fiecare zi de întârziere, cât și dobândă de întârziere.

S.C. „Madintertrans” S.R.L. a solicitat încasarea din contul S.R.L. „Exponord-Intertransport” în beneficiul său a penalității de întârziere în mărime de 5024,74 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 27233,98 de lei și a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea litigiului.

Prin încheierea din 10 ianuarie 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani a fost respins demersul S.R.L. „Exponord-Intertransport” cu privire la scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de S.C. „Madintertrans” S.R.L. împotriva S.R.L. „Exponord-Intertransport” cu privire la încasarea penalității și dobânzii de întârziere.

Prin hotărârea din 10 ianuarie 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani a fost admisă acțiunea depusă de S.C. „Madintertrans” S.R.L. și a fost încasat de la S.R.L. „Exponord-Intertransport” în beneficiul S.C. „Madintertrans” S.R.L. suma de 5024,74 de lei cu titlu de penalitate, suma de 27 233,98 de lei cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 967 de lei, în calitate de cheltuieli de achitare a taxei de stat și suma de 2000 de lei, în calitate de cheltuieli de asistență juridică.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a constatat că S.R.L. „Exponord-Intertransport” asumându-și obligația de a achita plata pentru transportare pînă la 30 decembrie 2016, nu a executat-o în modul corespunzător.

Potrivit condițiilor contractului, pentru neexecutarea la timp a obligațiilor contractuale, se percepe o penalitate în mărime de 0,5% pentru fiecare zi de întârziere. Prin urmare pentru perioada 14 aprilie 2017–09 octombrie 2017, penalitatea constituie suma de 27 233,98 de lei.

Instanța a constatat că obligația contractuală este purtătoare de dobândă în temeiul art. 619 alin. (1) și alin. (2) Cod civil. Luînd în calcul rata de refinanțare anuală stabilită de către Banca Națională a Moldovei în perioada de acțiune a contractului-comandă de transport internațional nr.0125/16 din 08 decembrie 2016, s-a dispus încasarea penalităților în mărime de 5024,74 de lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 27 233,98 de lei.

Totodată s-a dispus încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 967 de lei, taxa de stat achitată la depunerea cererii în judecată și 2000 de lei cheltuieli de asistență juridică, ca fiind o sumă necesară și rezonabilă.

Prin decizia din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de S.R.L. „Exponord-Intertransport” și a fost menținută hotărârea și încheierea din 10 ianuarie 2018 ale Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 05 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de S.R.L. „Exponord-Intertransport” și s-a casat integral decizia din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de S.R.L. „Exponord-Intertransport”, s-a casat hotărârea din 10 ianuarie 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani, cu emiterea unei hotărîri noi de admitere integrală a acțiunii înaintate de S.C. „Madintertrans” S.R.L.

S-a dispus încasarea de la S.R.L. „Exponord-Intertransport” în beneficiul S.C. „Madintertrans” S.R.L. a penalității în sumă de 5024,74 de lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 27 233,98 de lei, ce reiese din contractul-comandă de transport internațional nr.0125/16 din 08 decembrie 2016, încheiat între părți.

S-a încasat din contul S.R.L. „Exponord-Intertransport” în beneficiul S.C. „Madintertrans” S.R.L. a sumei de 967 de lei, în calitate de cheltuieli de achitare a taxei de stat și suma de 2000 de lei în calitate de cheltuieli de asistență juridică.

La 19 martie 2018 S.R.L. „Exponord-Intertransport”, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei, a declarat recurs împotriva deciziei din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și dispunerea scoaterii de pe rol în temeiul art. 267 lit. a) Cod de procedură civilă a cererii de chemare în judecată din motivul că, reclamantul nu a respectat procedura prevăzută prin lege sau prin contractul părților, de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară. În caz contrar a solicitat pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie respinsă acțiunea S.C. „Madintertrans” S.R.L., cu încasarea cheltuielilor suportate de recurent.

În motivarea recursului a invocat prevederile art. 432 alin. (2) lit. a) și alin. 4 Cod de procedură civilă.

A menționat că instanța de fond nu a aplicat corect dispozițiile normelor materiale și nu a luat în considerare faptul lipsei dovezii în legătură cu expedierea reclamației prealabile invocate de către intimat, astfel absolut neîntemeiat a respins cererea de scoatere de pe rol.

Instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material în privința aplicării penalității, or eronat a stabilit obiectul clauzei penale pertinent cauzei respective, iar sub aspectul lipsei dovezii în legătură cu expedierea reclamației prealabile instanța susține că aceasta a fost respectată, deși la materialele cauzei nu există nici o dovadă în vederea justificării acestei poziții.

La rejudecare instanța de apel incorect a stabilit raportul juridic dedus judecării, acesta având natură contractuală de transport. În această ipoteză instanța de apel a apreciat arbitrar probele existente în privința dovezilor ce confirmă respectarea procedurii prealabile, apreciind că litigiul dedus judecării este de executare a obligațiilor. Instanța de apel nu a aplicat corect normele materiale în privința încasării penalității, or eronat a stabilit obiectul clauzei penale. La fel instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată în vederea rezervării dreptului la penalitate, or reieșind din prevederile legale acest drept necesită o rezervare întru exercitarea acestuia. A fost apreciată incorect executarea tardivă a obligațiilor de către S.C. „Exponord-Intertransport” S.R.L, întrucât aceasta nu-i este imputabilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost expediată pentru cunoștință părților la proces la 31 ianuarie 2019 (f.d. 152), fiind recepționată de S.R.L. „Exponord-Intertransport” la 07 februarie 2019 (f.d. 154), iar de către avocatul Gheorghe Macovei la 06 februarie 2019 (f.d. 153).

Astfel, recursul declarat de către S.R.L. „Exponord-Intertransport”, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei la 19 martie 2019, a fost depus în termenul stabilit de lege.

La 09 aprilie 2019, în adresa intimatului a fost expediată copia recursului declarat de S.R.L. „Exponord-Intertransport”, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei, cu înștiințarea de a depune referință la recurs.

La 14 mai 2019 S.C. „Madintertrans” S.R.L., reprezentată de avocatul Mariana Bordian, a depus referință la cererea de recurs depusă de S.R.L. „Exponord-

Intertransport”, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei, prin care a solicitat declararea cererii de recurs ca fiind inadmisibilă, așa cum probele anexate la materialele cauzei au fost examinate și apreciate just de către instanța de apel, fiindu-i dată apreciere corectă în raport cu obiectul acțiunii.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de S.R.L. „Exponord-Intertransport”, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de S.R.L. „Exponord-Intertransport”, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor imputate instanțelor inferioare, o minimă argumentare a criticii în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în prezenta cauză sunt similare celor indicate în procesul judecării asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de S.R.L. „Exponord-Intertransport”, reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de S.R.L. „Exponord-Intertransport”,
reprezentată de avocatul Gheorghe Macovei.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh